

1. feladat (10 pont)

Hol és milyen típusú szakadásai vannak a következő függvénynek? A szakadási helyeken határozza meg a bal és jobb oldali határértékeket!

$$f(x) = \frac{|x-3| \sin(x-2)}{x^2 - 5x + 6}$$

Megoldás: Tanult tételek szerint f folytonos, így csak az értelmezési tartomány határán lehet szakadása, azaz a nevező zérushelyein **1p.**

$$x=2: \lim_{x \rightarrow 2^\pm} f(x) = \lim_{x \rightarrow 2^\pm} \frac{|x-3| \sin(x-2)}{x-3} = -1 \cdot 1 = -1. \quad \mathbf{3p.}$$

Mivel a féloldali határértékek léteznek, végesek és megegyeznek, ezért itt megszüntethető szakadás van. **1p.**

$$x=3: \lim_{x \rightarrow 3^\pm} f(x) = \lim_{x \rightarrow 3^\pm} \frac{|x-3| \sin(x-2)}{x-3} = \pm 1 \cdot \sin 1 = \pm \sin 1. \quad \mathbf{4p.}$$

Mivel a féloldali határértékek léteznek, végesek de különbözőek, ezért itt véges ugrás van. **1p.**

2. feladat (7+4=11 pont)

A derivált definíciójának alapján határozza meg az

$$f(x) = \frac{x+1}{x-1}$$

függvény deriváltját, és írja föl a függvény grafikonját az $x_0 = 2$ pontban érintő egyenes egyenletét!

Megoldás: $f'(2) = \lim_{x \rightarrow 2} \frac{f(x) - f(2)}{x - 2} \quad \mathbf{3p.} = \lim_{x \rightarrow 2} \frac{(x+1) - 3(x-1)}{(x-1)(x-2)} = \lim_{x \rightarrow 2} \frac{-2}{x-1} \quad \mathbf{3p.} = -2 \quad \mathbf{1p.}$

Az $x_0 = 2$ -beli érintőegyenés: $y(x) = f'(2)(x-2) + f(2) = -2(x-2) + 3 \quad \mathbf{4p.} = -2x + 7.$

3. feladat (4+4=8 pont)

Határozza meg a következő függvények deriváltját!

a) $f(x) = \sqrt{\frac{e^x + 2}{x^2 + 1}},$

b) $g(x) = e^{2x} \arccos(x^2 + 2).$

Megoldás:

1. $f'(x) = \frac{1}{2\sqrt{\frac{e^x+2}{x^2+1}}} \frac{e^x(x^2+1) - 2x(e^x+2)}{(x^2+1)^2} \quad \mathbf{4p.}$

2. $g'(x) = 2e^{2x} \arccos(x^2 + 2) - e^{2x} \frac{1}{\sqrt{1 - (x^2 + 2)^2}} 2x \quad \mathbf{4p.}$

4. feladat (5+5=10 pont)

Határozza meg a következő határértékeket!

a) $\lim_{x \rightarrow 0^+} x^x = ?$,

b) $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\operatorname{tg}^2(x)}{\operatorname{arsh}(2x^2)} = ?$

Megoldás:

$$1. \lim_{x \rightarrow 0^+} (x \ln x) = \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{\ln x}{1/x} \stackrel{\infty L'H}{=} \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{1/x}{-1/x^2} = \lim_{x \rightarrow 0^+} -x = 0 \quad \boxed{3p.}, \text{ ezért mivel } e^x \text{ folytonos a } 0\text{-ban, } \lim_{x \rightarrow 0^+} x^x = \lim_{x \rightarrow 0^+} e^{x \ln x} = e^0 = 1 \quad \boxed{2p.}$$

$$2. \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\operatorname{tg}^2(x)}{\operatorname{arsh}(2x^2)} \stackrel{0/0 L'H}{=} \lim_{x \rightarrow 0} \frac{2 \operatorname{tg} x \frac{1}{\cos^2 x}}{\frac{1}{\sqrt{1+4x^4}} 4x} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sin x \sqrt{1+4x^4}}{x \cdot 2 \cos^3 x} = 1 \cdot \frac{1}{2} = \frac{1}{2} \quad \boxed{5p.}$$

5. feladat (11 pont)

Vizsgálja meg, hogy hol konvex, konkáv az

$$f(x) = x^2 e^{3x}$$

függvény! Hol van a függvénynek inflexiós pontja?

Megoldás: $D_f = \mathbb{R}$. $f'(x) = 2xe^{3x} + x^2 3e^{3x}$, és $f''(x) = 2e^{3x} + 2x3e^{3x} + 2x3e^{3x} + x^2 9e^{3x} = e^{3x}(9x^2 + 12x + 2)$ **2p.**

$$f''(x) = 0 \quad \boxed{1p.} \iff 9x^2 + 12x + 2 = 0 \iff x = \frac{-2 \pm \sqrt{2}}{3} \quad \boxed{1p.}$$

	$] -\infty, \frac{-2-\sqrt{2}}{3}[$	$\frac{-2-\sqrt{2}}{3}$	$]\frac{-2-\sqrt{2}}{3}, \frac{-2+\sqrt{2}}{3}[$	$\frac{-2+\sqrt{2}}{3}$	$]\frac{-2+\sqrt{2}}{3}, \infty[$	
f	konvex	inflexió	konkáv	inflexió	konvex	2p. Az f függvény
f''	+	0	-	0	+	2p.

konvex a $] -\infty, \frac{-2-\sqrt{2}}{3}]$ és a $[\frac{-2+\sqrt{2}}{3}, \infty[$ intervallumon, illetve konkáv a $[\frac{-2-\sqrt{2}}{3}, \frac{-2+\sqrt{2}}{3}]$ intervallumon. Inflexiója van a $\frac{-2-\sqrt{2}}{3}$ és a $\frac{-2+\sqrt{2}}{3}$ pontokban. **3p.**